
---

ciutat d'ideals

Sobre el vent de Ponent d'aquesta primavera convulsa

Hi hagué un moment màgic en aquell inici de primavera: una llunyana tarda del mes de març anàrem a caminar pels sembrats. Els ametllers, graciosament, sense cap estridència, floriren un vespre, inesperadament.

Els poetes, llavors, francament excitats escrigueren alguna ègloga sobre la tímida florida de l'ametller. Les dones feren una estirada fenomenal i amb un gest preciós es recolliren els cabells enrere.

Sota un sol radiant, inesperadament calent, venguérem el vol ràpid d'una calàndria; i venguérem alguna ocelleria de pardals tots revolant en franca confusió i algun pit-roig, que solet, insolent i sense por, refileva a la branca d'un arbre. Sentírem una rara i profunda emoció: havíem copsat la bellesa de la primera tarda de primavera d'enguany.

Després hi hagué un respir. Com si els arbres reposessin abans de l'estropada. Com si la natura fos inesperadament calmosa; una mena de calma com la que sacseja els fronts de guerra abans de les grans ofensives decisòries.

La següent setmana es produí una gran alteració: una tarda la llum era tan rutilant i bella que tot el paisatge era blanc de llum rentada amb lleixiu.

De sobte, l'endemà s'entaulava un vent arrauxat, fort, acanalat, que tornava al món un atabalament confús, espès. Una ansietat tèrbola removia els sembrats i sacsava els arbres.

I encara l'endemà passat, els núvols passaven veloços, carregats de pluja. L'aigua queia amb una cadència espessa i em regalava per tota la cara. Els trons i la frescor, entre els bancals de presseguers, ens feien fugir comes ajudeu-me. Quina visió més sorprenent: la borrasca passant ràpida com un exèrcit en ofensiva!

Després, a l'altre dia, el vent tornava i pentinava la cabellera dels sembrats un cop i un altre. Un matí, el vent de ponent va entaular-se amb freda urgència. Caminàrem contra el vent, amb el vent de cara, que és una de les coses més insidioses que es poden fer.

Impetuós, fort, arrauxat, el vent de ponent es-

petegava amb seca violència sobre la plana de Lleida. Era una ventada que escombrava, que assecava, que feia moure les teules que ballen, que tornava la gent més irritable, però que no produeix la impressió de rentar a mà l'atmosfera.

No. Tot esdevé tèrbol, desfibrat, confús –també l'ànima.

A vegades semblava que el cap, que se sostenia sobre la columna vertebral, volgués desencolar-se; volgués evadir-se; volgués caure.

El cerç és un vent que convida a la calma forçosa. Sobretot perquè hom té la certesa que, si hom es deixa anar, pot cometre una animalada. És un vent poc conegut perquè no ha tingut cap Josep Pla que el descrigués, que li posés al damunt alguns adjectius com va fer el solitari de Llofriu amb la tramuntana. El cerç no sol portar tanta fúria però duu un sacseig incansable, una continuada irrupció que atabala, que esgota, que sotmet el cervell a una enorme pressió devastadora.

El mes de maig, però, presenta aquesta grandiositat una mica d'òpera: les tempestes se succeeixen borroses d'aigua. Deixen els camps amarats; després de la depressió atmosfèrica, que sol dur a l'aixafament, a la tensió continguda, electrificant, el món sembla carregat, prenyat de força, calmat de neurosi, on uns xiquets juguen a bàsquet un capvespre rosat i blau...

ANDREU LONCÀ

Andreu Loncà